

Sygn. akt IV CSK 427/13

POSTANOWIENIE

Dnia 14 stycznia 2014 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Mirosława Wysocka

w sprawie z powództwa J. O. i M. C. O.
przeciwko Z. M.
o uznanie czynności prawnej za bezskuteczną,
na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej
w dniu 14 stycznia 2014 r.,
na skutek skargi kasacyjnej pozwanej
od wyroku Sądu Apelacyjnego w [...]
z dnia 28 marca 2013 r., sygn. akt I ACa [...],

I. odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania;

**II. przyznaje adw. J. D. ze Skarbu Państwa (Sądu
Apelacyjnego w [...]) kwotę 1800 (tysiąc osiemset) zł,
powiększoną o należną stawkę podatku od towarów i usług,
z tytułu kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej
pозwanej w postępowaniu kasacyjnym**

UZASADNIENIE

Od wyroku Sądu Apelacyjnego w [...] z dnia 28 marca 2013 r., wydanego w sprawie o uznanie czynności prawnej za bezskuteczną, pozwana Z. M. wniosła skargą kasacyjną opartą na obu podstawach przewidzianych w art. 398³ § 1 k.p.c., wnosząc o przyjęcie skargi do rozpoznania „celem rozstrzygnięcia przez Sąd Najwyższy następujących istotnych zagadnień prawnych:

1. Czy w świetle prawa do sądu, zagwarantowanego w art. 45 Konstytucji RP oraz zasady bezpośredniości dowodów, dopuszczenie poza rozprawą dowodu z akt karnych - nieprawomocnego wyroku karnego, celem ustalenia i wywiedzenia z tego dowodu istotnych w sprawie okoliczności - nie stanowi naruszenia, skutkującego pozbawieniem strony możliwości obrony prawa do rzetelnego procesu i sprawiedliwości proceduralnej.
2. Czy dokonanie przez Sąd Apelacyjny ustaleń ponad ustalenia dokonane przez Sąd I instancji - niekorzystnych dla strony która jako jedyna wniosła apelację, nie stanowi naruszenia zasady *reformationis in peius*, w sytuacji gdy z tych ustaleń Sąd wywodzi niekorzystne dla skarżącej strony skutki w postaci nieuwzględnienia zarzutów apelacyjnych.
3. Czy osoba trzecia uzyskuje „korzyść majątkową” w rozumieniu art. 527 k.c. także wtedy, gdy płaci za rzecz nabytą od dłużnika cenę odpowiadającą wartości rynkowej tej rzeczy. (...).”

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona (art. 398⁹ § 1 k.p.c.). Cel wymagania przewidzianego w art. 398⁴ § 2 k.p.c. może zostać osiągnięty jedynie przez powołanie i właściwe uzasadnienie istnienia wymienionych przesłanek, a rozstrzygnięcie Sądu Najwyższego o przyjęciu lub odmowie przyjęcia skargi do rozpoznania następuje

w wyniku oceny, czy okoliczności powołane przez skarżącego odpowiadają przyczynom kasacyjnym wymienionym w art. 398⁹ § 1 k.p.c.

Pozwana uzasadniła wniosek o przyjęcie skargi do rozpoznania koniecznością rozstrzygnięcia istotnych zagadnień prawnych, a zatem powołując się na przyczynę przewidzianą w art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c.

Wykazanie jej wiąże się z koniecznością precyzyjnego sformułowania konkretnego problemu prawnego, który miał w sprawie wystąpić, zaprezentowania różnych możliwych sposobów jego rozwiązania oraz przedstawienia argumentów przemawiających na rzecz każdego z nich, wyjaśnienia na czym polegają poważne wątpliwości związane z wyborem danego rozwiązania, przekonania o „istotności” przedstawionego problemu oraz o jego uniwersalnym charakterze, a zatem o tym, że jego rozwiązanie będzie służyło rozstrzygnięciu innych podobnych spraw (por. np. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 10 maja 2001 r., II CZ 35/01, OSNC 2002, nr 1, poz.11 i z dnia 23 grudnia 2008 r., IV CSK 454/08, niepubl.).

Uzasadnienie wniosku nie spełnia tych wymagań.

Pozwana nie przedstawiła istotnego zagadnienia prawnego w rozumieniu art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c. Dwa pierwsze pytania stanowią jedynie wyraz wątpliwości skarżącej odnośnie do prawidłowości postępowania Sądu drugiej instancji oraz trafności jego rozstrzygnięcia. W istocie są to pytania o zasadność podniesionych w skardze zarzutów, a odpowiedź na nie byłaby równoznaczna z ich rozpoznaniem. Pytania te zostały pozostawione bez dalszej argumentacji prawnej, która miałaby wskazywać, że w sprawie pojawił się abstrakcyjny, istotny problem prawny, który mógłby budzić poważne wątpliwości bądź wywołał w orzecznictwie rozbieżności. Co do ostatniego pytania skarżąca również nie wykazała, że kwestia, do której się ono odnosi, stanowi takie zagadnienie. W skardze brak wymaganej argumentacji prawnej, która służyłaby temu celowi. Kilka ogólnych uwag dotyczących potrzeby dokonania wykładni pojęcia „korzyści majątkowe” użytego w art. 527 k.c., poczynionych w ramach uzasadnienia podstaw, nie pozwala na stwierdzenie, że skarżąca uzasadniła skutecznie twierdzenie o wystąpieniu zagadnienia, które miałoby dotyczyć tej kwestii. Należy dodać, że ze względu na ustalony przez Sąd

drugiej instancji stan faktyczny sprawy, którym Sąd Najwyższy jest na podstawie art. 398¹³ § 2 k.p.c. związany, w ogóle nie można mówić o wystąpieniu tego „zagadnienia” w sprawie, a odniesienie się do niego byłoby pozbawione podstaw. Jak wynika z uzasadnienia zaskarżonego wyroku pozwana na podstawie umowy sprzedaży, której uznania za bezskuteczną domagali się powodowie, nabyła lokal mieszkalny za połowę jego ceny rynkowej. Skarżąca, stawiając pytanie o rozumienie pojęcia „korzyści majątkowej” użytego w art. 527 k.c., odnosiła się natomiast do sytuacji, w której sprzedaż miała nastąpić za cenę rynkową.

Skarżąca wadliwie w końcowej części skargi powołała się na tę samą kwestię prawną w celu przekonania o istnieniu potrzeby dokonania wykładni przepisu, na tle którego zagadnienie - jej zdaniem - powstało, mającej stanowić przyczynę przyjęcia skargi do rozpoznania. Występowanie istotnego zagadnienia prawnego i istnienie potrzeby wykładni przepisu prawa nie stanowią przyczyn tożsamyh, na które można się dowolnie zamiennie powołać. Niezależnie jednak od tego, o którą z tych przyczyn skarżącemu ostatecznie mogło chodzić, ograniczenie się do przedstawienia tej kwestii oraz odniesienie się w jej ramach do nieustalonego w sprawie stanu faktycznego w każdym przypadku oznaczało ich niewykazanie.

Wobec niestwierdzenia przyczyn przyjęcia skargi do rozpoznania, Sąd Najwyższy odmówił przyjęcia jej do rozpoznania na podstawie art. 398⁹ § 2 k.p.c.

O kosztach nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej pozwanej z urzędu w postępowaniu kasacyjnym orzeczono na podstawie § 19 i 20 rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu (jedn. tekst: Dz. U. z 2013 r., poz. 461).

aw

es

